

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07.03-1442802
Konu : Soru Önergesi

11.06.2024

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili

İlgi : 20.05.2024 tarihli ve 7/12513 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM Başkanlığına sunulan kanun teklifleri ile yazılı soru ve Meclis araştırması önergelerine ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.
Bilgilerinizi rica ederim.

Bekir BOZDAĞ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek:

- 1- Soru Cevabı (5 sayfa)
- 2- İade Edilen Yazılı Soru Önergelerinin Önerge Sahiplerine Göre Dağılımı Tablosu (1 Sayfa)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

EK-1

CEVAPLAR:

Cevap 1.- 28. Yasama Döneminde (03.06.2024 tarihi itibarıyla) Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanlığınca işleme alınan yazılı soru önergelerinin muhataplarına ve önergelerin son durumuna göre dağılımları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Muhatap	Toplam	Geri Alınan	Süresi İçinde Cevaplanan	Süresi Geçtikten Sonra Cevaplanan	Cevaplanmayan	Cevaplanma Süresi Devam Eden
TBMM Başkanlığı	59		59			
Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Cevdet Yılmaz)	647		353	193	65	36
Adalet Bakanlığı	1.820		1	418	1.271	130
Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	448		110	196	107	35
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	742		133	207	358	44
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı	1.421		193	178	975	75
Dışişleri Bakanlığı	159		33	44	69	13
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	466		113	282	24	47
Gençlik ve Spor Bakanlığı	266	1	36	4	206	19
Hazine ve Maliye Bakanlığı	419		100	134	126	59
İçişleri Bakanlığı	1.626		104	1.000	436	86
Kültür ve Turizm Bakanlığı	278		9	118	127	24
Milli Eğitim Bakanlığı	926	1	226	516	134	49
Milli Savunma Bakanlığı	145		49	60	23	13
Sağlık Bakanlığı	1.029		119	281	552	77
Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	116		53	21	29	13
Tarım ve Orman Bakanlığı	1.037		85	432	448	72
Ticaret Bakanlığı	203		39	128	20	16
Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	705		261	362	35	47
Toplam	12.512	2	2.076	4.574	5.005	855

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

28. Yasama Döneminde (03.06.2024 tarihi itibarıyla) TBMM Başkanlığınca işleme alınan yazılı soru önergelerinin önerge sahibinin üyesi olduğu siyasi partilere göre dağılımları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Soru Önergesi Sahibi Milletvekillerinin Mensubu Bulundukları Siyasi Parti	Toplam	Geri Alınan	Süresi İçinde Cevaplanan	Süresi Geçtikten Sonra Cevaplanan	Cevaplanmayan	Cevaplanma Süresi Devam Eden
Adalet ve Kalkınma Partisi	16		1	2	9	4
Cumhuriyet Halk Partisi	4.982	2	883	1.853	1.906	338
Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi	2.500		140	591	1.506	263
Milliyetçi Hareket Partisi	132		33	64	28	7
İYİ Parti	1734		367	677	538	152
Saadet Partisi	272		30	101	126	15
Demokrasi ve Atılım Partisi	262		42	83	101	36
Yeniden Refah Partisi	21		3	5	10	3
Demokrat Parti	52		6	24	16	6
Türkiye İşçi Partisi	185		33	80	61	11
Demokratik Bölgeler Partisi	4		2	2		
Emek Partisi	141		11	48	66	16
Demokratik Sol Parti	2			1	1	
Gelecek Partisi	9		4	3	2	
Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi	2.188		521	1.037	630	
Bağımsız Milletvekili	12			3	5	4
Toplam	12.512	2	2.076	4.574	5.005	855

Cevap 2 ve 3.- TBMM Başkanlığına sunulan yazılı soru önergeleri ile Meclis araştırması önergelerinin hepsi teker teker Anayasa ve İçtüzük hükümlerine uygunluk noktasında TBMM Başkanlığınca incelenmekte ve yapılan değerlendirme sonucunda işleme alınarak gelen kâğıtlar listesinde yayımlanmakta veya sahibine iade edilmektedir.

Anayasa'nın 138'inci maddesinin üçüncü fıkrasında “Görülmede olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.” hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan TBMM İçtüzüğü'nün 67'nci maddesinin ikinci fıkrasında “Başkanlığa gelen yazı ve önergelerde kaba ve yaralayıcı sözler varsa, Başkan, gereken düzeltmelerin yapılması için, o yazı veya önergeyi sahibine geri verir.” hükmüne; “Yazılı soru” başlığını taşıyan 96'ncı maddesinde “Yazılı soru, kısa, gerekçesiz ve kişisel görüş ileri sürülmeksizin; kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir önerge ile yazılı olarak cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkan Yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibarettir. Yazılı soru önergesi, sadece bir milletvekili tarafından imzalanır ve Başkanlığa verilir. Yazılı soru önergelerine belge eklenemez. Başkan, İçtüzük şartlarına uygun gördüğü önergeleri gelen kâğıtlar listesinde yayımlar ve ilgili Cumhurbaşkan Yardımcıları ile bakanlara gönderir.” kuralına; “Sorulamayacak konular” başlıklı 97'nci maddesinde ise “Aşağıdaki sorular Başkanlıkça kabul edilmez: a) Başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konular; b) Tek amacı istişare sağlamaktan ibaret konular” düzenlemesine yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen Anayasa ve İçtüzük hükümleri uyarınca;

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

1) Meclis araştırması önergeleri ile yazılı soru önergelerinin görülmekte olan bir dava hakkında yargı yetkisinin kullanılmasına müdahale anlamına gelebilecek ifadeler veya sorular içermemesi (Anayasa madde 138),

2) Meclis araştırması önergeleri ile yazılı soru önergelerinin kaba veya yaralayıcı ifadeler içermemesi (İçtüzük madde 67),

3) Yazılı soru önergelerinin kısa olması (İçtüzük madde 96),

4) Yazılı soru önergelerinin gerekçesiz olması (İçtüzük madde 96),

5) Yazılı soru önergelerinde kişisel görüş ileri sürülmemesi (İçtüzük madde 96),

6) Yazılı soru önergelerinin kişilik ve özel yaşama ilişkin konular hakkında olmaması (İçtüzük madde 96),

7) Yazılı soru önergelerine belge eklenmemesi (İçtüzük madde 96),

8) Başka kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konular hakkında yazılı soru önergesi verilmemesi (İçtüzük madde 97), ve

9) Herhangi bir konuda istişare edilmesi amacıyla yazılı soru önergesi verilmemesi (İçtüzük madde 97) gerekmektedir. TBMM Başkanlığına sunulan yazılı soru önergeleri ile Meclis araştırması önergelerinin söz konusu hususlara uygun olup olmadığının değerlendirilmesi ve uygun bulunmayanların işleme alınmaması (iade edilmesi) yetkisi ise yine TBMM İçtüzüğü hükümleri ile (madde 67 ve 96) TBMM Başkanı'na verilmiştir.

24 ila 28. Yasama Dönemlerinde (03.06.2024 tarihi itibarıyla) işleme alınan, süresi içinde cevaplanan, süresi geçtikten sonra cevaplanan ve iade edilen yazılı soru önergelerinin sayısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

	24. Dönem	25. Dönem	26. Dönem	27. Dönem	28. Dönem
İşleme Alınan	64.112	2.222	28.989	80.651	12.512
Süresi İçinde Cevaplanan	14.251	165	3.187	10.781	2.076
Süresi Geçtikten Sonra Cevaplanan	24.996	0	9.999	41.998	4.574
İade Edilen	4.907	389	2.768	1.387	206

Cevap 4.- 28. Yasama Döneminde TBMM Başkanlığınca iade edilen yazılı soru önergelerinin önerge sahiplerine göre dağılımı Ek-2'de yer alan tabloda gösterilmiştir.

Cevap 5.- 28. Yasama Döneminde (03.06.2024 tarihi itibarıyla) ihtisas komisyonlarında görüşülüp rapora bağlanarak Genel Kurul gündemine giren kanun tekliflerinin teklif sahibi milletvekillerinin mensubu bulundukları siyasi partilere göre dağılımı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

28. Yasama Döneminde Gündeme Alınan Kanun Tekliflerinin Partilere Göre İstatistiği	
Kanun Teklifi Sahibi Milletvekillerinin Üyesi Olduğu Siyasi Partinin Adı	Gündeme Alınan Teklif Sayısı
Adalet ve Kalkınma Partisi	110

Cevap 6.- 28. Yasama Döneminde (03.06.2024 tarihi itibarıyla) Genel Kurulda görüşülerek kabul edilen Meclis araştırması önergelerinin ilk imza sahibi milletvekillerinin/grup başkanvekillerinin mensubu bulundukları siyasi partilere göre dağılımları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

Meclis Araştırması Önergesi Sahibi Milletvekillerinin/Grup Başkanvekillerinin Mensubu Bulundukları Siyasi Parti	Meclis Araştırması Açılması Kabul Edilen
Adalet ve Kalkınma Partisi	2
Cumhuriyet Halk Partisi	2
Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi	1
Milliyetçi Hareket Partisi	2
İYİ Parti	2
Saadet Partisi	1
Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi	1
Toplam	11

Cevap 7.- 28. Yasama Döneminde (03.06.2024 tarihi itibarıyla) TBMM Başkanlığınca işleme alınan yazılı soru önergelerinin önerge sahibinin üyesi olduğu siyasi partiye göre toplam sayıları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Siyasi Parti	Yazılı Soru Önergesi Veren Milletvekili Sayısı	Yazılı Soru Sayısı
Adalet ve Kalkınma Partisi	5	16
Cumhuriyet Halk Partisi	123	4982
Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi	52	2500
Milliyetçi Hareket Partisi	12	132
İYİ Parti	40	1734
Saadet Partisi	19	272
Demokrasi ve Atılım Partisi	15	262
Yeniden Refah Partisi	2	21
Demokrat Parti	3	52
Türkiye İşçi Partisi	3	185
Demokratik Bölgeler Partisi	2	4
Emek Partisi	2	141
Demokratik Sol Parti	1	2
Gelecek Partisi	4	9
Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi	53	2188
Bağımsız Milletvekili	3	12
Toplam	339	12512

Cevap 8.- İçtüzüğün “Komisyonlarda inceleme süresi” başlıklı 37’nci maddesi “*Kanun tekliflerinin esas komisyonlara havale gününden itibaren en geç kırkbeş gün içinde sonuçlandırılması gerekir.*” hükmü ile “*Bu sürenin bitiminde teklifin doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını teklif sahipleri isteyebilirler. Bu istemler üzerine komisyon ve teklif sahibi beşer dakikayı geçmemek üzere söz alabilir. Genel Kurul işaret oyuyla karar verir.*” hükümlerini haizdir. Dolayısıyla İçtüzüğün 37’nci maddesi uyarınca kanun tekliflerinin doğrudan görüşülmesi söz konusu olmamakla birlikte, süresi içerisinde esas komisyonda görüşülmeyen kanun tekliflerinin doğrudan Genel Kurulun gündemine alınmasına ilişkin önergeler görüşülerek karara bağlanmaktadır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

03.06.2024 tarihi itibarıyla İktüzüğün 37’nci maddesi uyarınca komisyonda süresi içinde görüşülmeyen kanun tekliflerinin doğrudan Genel Kurulun gündemine alınmasına ilişkin 19 “önerge” Genel Kurulda görüşülmüş, bu önergeler kabul edilmediğinden ilgili kanun teklifleri doğrudan Genel Kurul gündemine alınamamıştır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

EK-2

İade Edilen Yazılı Soru Önergelerinin Önerge Sahiplerine Göre Dağılımı

Milletvekili	Önerge Sayısı
Adalet KAYA	1
Ali BOZAN	1
Asu KAYA	1
Ayşegül DOĞAN	2
Ayten KORDU	9
Berdan ÖZTÜRK	1
Beritan GÜNEŞ ALTIN	3
Burçugül ÇUBUK	1
Celal FIRAT	4
Cengiz ÇİÇEK	5
Ceylan AKÇA CUPOLO	10
Çiçek OTLU	1
Çiğdem KILIÇGÜN UÇAR	1
Deniz DEMİR	1
Doğan DEMİR	1
Elvan IŞIK GEZMİŞ	1
Evrin KARAKOZ	1
Faik ÖZTRAK	1
Ferit ŞENYAŞAR	4
George ASLAN	3
Gülcan KAÇMAZ SAYYIĞIT	2
Gülcan KIŞ	1
Gülderen VARLI	5
Gülüstan KILIÇ KOÇYIĞIT	3
Hakan Şeref OLGUN	1
Halide TÜRKOĞLU	1
Hasan ÖZTÜRKMEN	3
Heval BOZDAĞ	2
Hikmet Yalım HALICI	1
Hüseyin OLAN	1
İbrahim AKIN	3
İsa Mesih ŞAHİN	1
İskender BAYHAN	2
Kamuran TANHAN	2
Keskin BAYINDIR	1
Mahmut DINDAR	5
Mehmet Rüştü TIRYAKI	1
Mehmet TAHTASIZ	1
Mehmet Zeki İRMEZ	4
Meral DANIŞ BEŞTAŞ	3
Murat BAKAN	1

Milletvekili	Önerge Sayısı
Mustafa BİLİCİ	1
Mustafa KAYA	1
Müzeyyen ŞEVKİN	2
Namık TAN	1
Nejla DEMİR	4
Nevroz UYSAL ASLAN	10
Nurten YONTAR	1
Oğuz Kaan SALICI	2
Okan KONURALP	1
Onur DÜŞÜNMEZ	3
Orhan SARIBAL	1
Osman Cengiz ÇANDAR	1
Ömer Faruk GERGERLIOĞLU	11
Ömer Faruk HÜLAKÜ	4
Ömer ÖCALAN	6
Özgül SAKI	3
Özgür CEYLAN	3
Öznur BARTİN	1
Pervin BULDAN	1
Sabahat ERDOĞAN SARITAŞ	1
Saliha Sera KADIGİL	4
Salihe AYDENİZ	2
Selcan HAMŞIOĞLU	3
Semra ÇAĞLAR GÖKALP	1
Serhat EREN	11
Serkan SARI	1
Sevda KARACA DEMİR	5
Sevilay ÇELENK ÖZEN	1
Seyit TORUN	7
Sezai TEMELLİ	1
Sinan ÇİFTYÜREK	1
Sümeyye BOZ	2
Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ	1
Turhan ÇÖMEZ	1
Uğur BAYRAKTUTAN	2
Vezir Coşkun PARLAK	1
Yasin ÖZTÜRK	2
Yılmaz HUN	1
Yüksel Selçuk TÜRKOĞLU	1
Zeynep ODUNCU	2
Zülküf UÇAR	2